

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví a financí

Studijní program: B6208 Ekonomika a management

Studijní obor: Obchodní podnikání

Daň z přidané hodnoty v kontextu s Evropskou unií

Vedoucí bakalářské práce
Ing. Jarmila Křížová

Autor
Petra Opolzerová

2008

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Petra OPOLZEROVÁ**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Obchodní podnikání**
Název tématu: **Daň z přidané hodnoty v kontextu Evropské unie**

Zásady pro vypracování:

Cíl práce:

Analýza změn zákona o dani z přidané hodnoty v souvislosti s členstvím v Evropské unii.
Koordinace a harmonizace daně v rámci EU, spolupráce členských států při správě daně.

Osnova:

1. Úvod.
2. Daň z přidané hodnoty v ČR.
3. Systém Intrastat a VIES.
4. Legislativa Unie k DPH pro zajištění fungování jednotného vnitřního trhu v zemích EU.
5. Zdanění podle principu země určení a principu země původu.
6. Daňové doklady při prodeji zboží a služeb mezi členskými zeměmi.
7. Daňová povinnost při realizaci intrakomunitárních plnění.
8. Směry dalšího vývoje DPH v rámci EU a zamezení daňovým únikům.
9. Závěr.
10. Přehled literatury.
11. Přílohy.

Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy: **30 - 40 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

Brejcha, P.: DPH v Evropském společenství: nový zákon o DPH platný po vstupu ČR do ES, Century CZ, Hradec Králové, 2006
Brejcha, P.: Judikatura soudního dvora ES v oblasti DPH, Century CZ, Hradec Králové, 2006
Svátková, S.: Co nenajdete v zákoně o DPH (praktický průvodce úskalími daňového práva), Vox, Praha 2002
OECD: Consumption Tax Trends: VAT/GST and excise rates, trends and administration issues, OECD, Paris 2006

Vědecké časopisy:

Acta Oeconomica Pragensia (1/2002), Politická ekonomie, Prague Economic Papers

Odborná periodika:

Účetnictví, Účetní a daně, a jiné

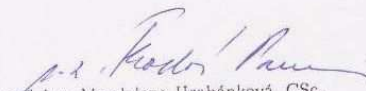
Internetové zdroje:

www.mfcr.cz
www.cs.mfcr.cz
www.kpmg.cz
www.kdpr.cz

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Jarmila Křížová**
Katedra účetnictví a financí

Datum zadání bakalářské práce: **22. března 2007**

Termín odevzdání bakalářské práce: **15. dubna 2008**

prof. Ing. Magdalena Hrabánková, CSc.

děkanka

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studená 13
370 05 České Budějovice
IČ 600 76 658, DIČ CZ60076658

prof. Ing. František Střeleček, CSc., Dr.h.c.

vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 22. března 2007

Abstract

The Value Added Tax, which is also called Goods and Services Tax in some countries, is one of the most important sources of state budget. The Value Added Tax system is for all European Union states determined by the “Sixth Council Directive of 17 May on the harmonization of the laws of the Member States relating to turnover taxes – Common system of value added tax: uniform basis of assessment”, which is completed by tens of updates and decisions of the European law court. The aim of this directive is to stipulate basic rules for Value Added Tax, to simplify the tax assessment, and to stop the tax evasion. From the year 1992 Value Added Tax can't be lower than 15%, member countries can apply one or two rates on selected goods and services. For the Czech Republic the European Union membership means the membership in the single internal market. Thanks to the canceling of duty controls in member countries the border opened for free movement of goods and services. Delivery of goods or services is called in European Union intra-communautaire supplies. The expressions Import and export are kept only in context with the third countries that means the area outside European Union.

Key words: Value Added Tax, European Union, intra-communautaire supplies

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Daň z přidané hodnoty v kontextu Evropské unie vypracovala samostatně a použila jen pramenů, které cituji a uvádím v příložené bibliografii. Dále prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

V Českých Budějovicích, dne.....

.....

podpis autora práce

Poděkování

Děkuji Ing. Jarmile Křížové za odborné vedení bakalářské práce, cenné rady, podněty, připomínky a ochotu pomoci s řešením veškerých problémů při zpracování této práce.

OBSAH

1. ÚVOD	8
2. DAŇ Z PŘIDANÉ HODNOTY V ČR	9
2.1. DAŇOVÉ SUBJEKTY	10
2.2. PŘEDMĚT DANĚ	14
2.3. ZÁKLAD A VÝPOČET DANĚ	15
2.4. SAZBA DANĚ	16
2.5. ZDAŇOVACÍ OBDOBÍ	17
2.6. NÁROK NA ODPOČET A DAŇOVÁ POVINNOST.....	17
3. SYSTÉM INTRASTAT A VIES	18
3.1. INTRASTAT.....	18
3.2. SYSTÉM VIES	19
3.3. SOUHRNNÉ HLÁŠENÍ.....	19
3.4. OVĚŘOVÁNÍ DIČ POŘIZOVATELE	20
4. LEGISLATIVA UNIE K DPH PRO ZAJIŠTĚNÍ FUNGOVÁNÍ JEDNOTNÉHO VNITŘNÍHO TRHU V ZEMÍCH EU	21
4.1. ŠESTÁ SMĚRNICE O DANI Z PŘIDANÉ HODNOTY Č. 77/388/EEC.....	21
4.2. SMĚRNICE RADY 2006/112/ES, O SPOLEČNÉM SYSTÉMU DPH.....	21
4.3. ZÁKON Č. 235/2004 SB., O DANI Z PŘIDANÉ HODNOTY	22
5. ZDANĚNÍ PODLE PRINCIPU ZEMĚ URČENÍ A PODLE ZEMĚ PŮVODU	23
5.1. INTRAKOMUNITÁRNÍ PLNĚNÍ	23
5.2. DODÁNÍ ZBOŽÍ DO JINÉHO ČLENSKÉHO STÁTU.....	25
6. DAŇOVÉ DOKLADY PŘI PRODEJI ZBOŽÍ A SLUŽEB MEZI ČLENSKÝMI ZEMĚMI	27
6.1. VYSTAVOVÁNÍ DAŇOVÉHO DOKLADU	27
6.2. TYPY DAŇOVÝCH DOKLADŮ.....	27
6.3. LHŮTY PRO UCHOVÁNÍ DAŇOVÝCH DOKLADŮ	32
7. DAŇOVÁ POVINNOST PŘI REALIZACI INTRAKOMUNITÁRNÍCH PLNĚNÍ	33
7.1. DODÁNÍ ZBOŽÍ DO JINÉHO ČLENSKÉHO STÁTU.....	33
7.2. POŘÍZENÍ ZBOŽÍ Z JINÉHO ČLENSKÉHO STÁTU	35
7.3. POSKYTNUTÍ SLUŽEB OSOBOU Z JINÉHO ČLENSKÉHO STÁTU	36
7.4. TŘÍSTRANNÉ OBCHODY	36
8. SMĚRY DALŠÍHO VÝVOJE DPH V RÁMCI EU A ZAMEZENÍ DAŇOVÝM ÚNIKŮM	38
8.1. NÁVRH ÚPRAV SMĚRNICE RADY 2006/112/ES	38
8.2. CHYSTANÉ ZMĚNY OD 1. LEDNA 2008 V ČR	39
8.3. DAŇOVÉ ÚNIKY	40
9. ZÁVĚR	42
10. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	44
11. PŘÍLOHY	48

1. Úvod

Daň z přidané hodnoty tvoří jednu z nejdůležitějších složek státního rozpočtu. Do daňového systému byla zavedena k 1. lednu 1993 v rámci velké reformy v daních, prošla dlouhým vývojem a její právní úprava zaznamenala řadu změn. Významnou změnou byl vstup České republiky do Evropské unie ke dni 1. května 2004, kterým nastala i platnost nového Zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty.

Nutnost a zároveň povinnost sladit daňový systém České republiky s požadavky Evropské unie přináší daňovým subjektům řadu změn. Tímto okamžikem plátcí daně postupují dle nového Zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty vycházející ze Šesté směrnice o dani z přidané hodnoty č. 77/388/EEC.

Hlavním cílem bakalářské práce je prostřednictvím literárního přehledu analyzovat změny Zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty v souvislosti s členstvím v Evropské unii, poukázat na spolupráci členských států při správě daně, koordinaci a harmonizaci daně v rámci Evropské unie.

Bakalářská práce byla psána v době, kdy doposud nebyla schválena novelizace Zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty týkající se změny zvýšení snížené sazby z 5% na 9%.

2. Daň z přidané hodnoty v ČR

Pro správné uplatňování daně z přidané hodnoty (dále DPH) je nejprve potřebné správně porozumět jejímu mechanismu a některým základním pojmům (*Benda Václav a Pitner Ladislav, 1995*).

DPH je nepřímou daní, která od 1. ledna 1993 nahradila daň z obratu. Zatěžuje především konečného spotřebitele, tj. jak osobní spotřebu občanů, tak i spotřebu státu a jím zřízených organizací a dalších subjektů, které neprovádějí podnikatelskou činnost (*Boněk Václav a kol., 2001*). Daň se vybere v každém článku výroby, distribuce nebo při prodeji zboží a služeb (*Price and Porcano, 1992*). Plátce DPH má povinnost uplatňovat daň na výstupu za jím uskutečněná zdanitelná plnění a má nárok na odpočet daně na vstupu a přijatých zdanitelných plnění, tím vlastně zdaňuje pouze svou přidanou hodnotu (*Boněk Václav a kol., 2001*).

DPH lze tedy stručně charakterizovat jako daň:

1. všeobecnou – jednou daní je zdaňováno dodání majetku, poskytnutí služeb, pořízení a dodání zboží mezi zeměmi Evropské unie (dále EU), vývoz a dovoz mimo země EU,
2. vícestupňovou – představuje zdanění každého stupně při zhotovení výrobků a obchodování s nimi, se zbožím a poskytování služeb,
3. nepřímou – neboť DPH dopadá na konečné spotřebitele a je vybírána a odváděna podnikatelskou sférou,
4. ze spotřeby – zatížení občanů touto daní je přímo úměrné jejich spotřebě.

(*Březina Josef, 2007*)

Mezi největší pozitiva DPH patří:

- neutralita,
- snadná použitelnost v mezinárodním obchodě,
- transparentnost,
- výnosnost pro státní příjmy,
- odolnost vůči daňovým únikům.

(*Široký Jan, 2003*)

2.1. Daňové subjekty

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty zavádí nové termíny:

- osoba povinná k dani,
- osoba identifikovaná k dani,
- osoba registrovaná k dani v jiném členském státě a zahraniční osoba (*Brejcha Petr, 2006*).

Osoba povinná k dani

Jedná se o osobu zpravidla podnikající nebo osobu samostatně výdělečně činnou, která je buď plátcem DPH nebo se plátcem může stát a za určitých okolností se musí přihlásit za plátce. Je jí i právnická osoba, která nebyla založena nebo zřízena za účelem podnikání, pokud uskutečňuje ekonomické činnosti (*Březina Josef, 2007*). Osoba povinná k dani je plátcem DPH (se sídlem, místem podnikání nebo místem výkonu ekonomické činnosti v České republice), která je registrována k DPH v České republice

Ekonomická činnost

Ekonomickou činnost lze definovat jako činnost výrobců, obchodníků, poskytování služeb, zemědělská výroba, soustavně vykonávané nezávislé činnosti a příjmy ze soustavného využití hmotného a nehmotného majetku. Za nezávislé činnosti se považuje výkon nezávislých povolání (např. auditoři, advokáti, lékaři, architekti) a činnosti literární, umělecké a další (*Vančurová Alena a Láchová Lenka, 2006*).

Veřejnoprávní subjekt

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty uvádí nový termín „veřejnoprávní subjekt“, kterým se rozumí stát, kraje, obce jakož i právnické osoby, které byly založeny zvláštním právním předpisem nebo na jeho základě. Vykonává-li veřejnoprávní subjekt rovněž ekonomickou činnost, považuje se, pokud jde o tento výkon nebo o ekonomickou činnost, za osobu povinnou k dani (*Brejcha Petr, 2006*).

Registrační limit

Registrační limit je nyní 1 000 000 Kč obratu za 12 po sobě následujících kalendářních měsíců. Osoby, které tohoto limitu nedosáhnou, jsou osvobozeny od uplatnění daně. Při stanovení registračního limitu se vychází z tzv. obratu.

Obrat

Obratem se rozumí výnosy (u účtujících osob) nebo příjmy (u ostatních osob) za uskutečněná plnění (tj. především zdanitelná plnění, osvobozená plnění s nárokem na odpočet a plnění, která mají místo plnění mimo tuzemsko) bez osvobozených plnění bez nároku na odpočet. Do obratu se však nezahrnují výnosy (příjmy) z prodeje dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, naopak se někdy zahrnují i výnosy z převodu nebo nájmu nemovitostí, ačkoli jsou osvobozeny od daně bez nároku na odpočet.

Povinnost registrace

Plátce daně se musí registrovat u svého místně příslušného finančního úřadu a odvádět DPH ze zdanitelných plnění. Osoby povinné k dani, které překročí registrační limit, jsou povinny se registrovat do 15 dnů po skončení měsíce, ve kterém obrat překročily. Plátcí DPH jsou od prvního dne třetího měsíce po měsíci, v němž překročily registrační limit. Když nesplní registrační povinnost a správce daně to zjistí, stávají se plátcem ode dne stanoveného v osvědčení o registraci a současně je jim předepsána náhrada za nesplnění povinnosti (*Vančurová Alena a Láchová Lenka, 2006*).

Osoba identifikovaná k dani

Za osobu identifikovanou k dani Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty považuje:

- právnickou osobu, která nebyla založena nebo zřízena za účelem podnikání,
- osobu povinnou k dani, která uskutečňuje pouze plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně,

pokud pořizuje zboží z jiného členského státu a hodnota pořízeného zboží bez daně v běžném kalendářním roce převyšuje částku 10 000 EUR (nebo ekvivalentní částku v jiné měně přepočtenou na českou měnu). Do celkové hodnoty pořízeného zboží se započítává hodnota zboží dodaného této osobě formou zásilkové prodeje a hodnota

zboží, které bylo nakoupeno v jiném členském státě a přemístěno do tuzemska. Obdobně je výše uvedená osoba považována za osobu identifikovanou k dani v případě, kdy je jí zasíláno zboží, které je předmětem spotřební daně.

Z výše uvedeného znění Zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty vyplývá, že obě podmínky pro posouzení osoby identifikované k dani musí být splněny, tj. musí se jednat o výše uvedenou osobu a hodnota pořízeného zboží v běžném kalendářním roce musí převýšit částku 10 000 EUR. V opačném případě se jedná o tzv. malý podnik.

Povinnost registrace

V případě, že tato osoba začne uskutečňovat plnění s nárokem na odpočet daně, je povinna podat přihlášku k registraci, pokud její celkový obrat citovaný výše přesáhne stanovený limit 1 000 000 Kč (*Brejcha Petr, 2006*).

Osoba registrovaná k dani v jiném členském státě

DPH je široce harmonizována v celé EU, proto povinnost registrovat se k dani může vzniknout v jakémkoli členském státě (*Vančurová Alena a Láchová Lenka 2006*). Osobou registrovanou k dani v jiném členském státě se rozumí osoba s přiděleným daňovým identifikačním číslem (dále DIČ) pro účely DPH v jiném členském státě, která nemá sídlo, místo podnikání nebo provozovnu v tuzemsku a dodává zboží nebo poskytuje službu osobě, která není osobou povinnou k dani ani osobou identifikovanou k dani, pokud se jedná o:

- dodání zboží spojené s instalací a montáží,
- zasílání zboží do tuzemska, pokud hodnota dodaného zboží, s výjimkou zboží, které je předmětem spotřební daně, přesáhne částku 35 000 EUR bez daně (nebo ekvivalentní částku v jiné měně přepočtenou na českou měnu),
- zasílání zboží do tuzemska, které je předmětem spotřební daně,
- poskytování služby vztahující se k nemovitostem, přepravní služby (včetně přepravy zboží), služby kulturní, umělecké, sportovní, vědecké, výchovné a zábavní (včetně organizování této služby nebo poskytnutí služby s ní přímo související), služby přímo související s přepravní službou, služby oceňování movité věci nebo práce na movité věci, s místem plnění v tuzemsku.

Povinnost registrace

Je povinna podat přihlášku k registraci Finančnímu úřadu pro Prahu 1 nejpozději k datu uskutečnění uvedených plnění. V přihlášce k registraci je povinna uvést všechna DIČ, která jí byla přidělena v jiném členském státě nebo ve třetí zemi. Tato osoba se stává plátcem dnem uvedeném na osvědčení o registraci a je povinna pod DIČ přiznat a zaplatit daň Finančnímu úřadu pro Prahu 1 do 25 dnů po skončení kalendářního čtvrtletí, ve kterém jí vznikla tato povinnost.

Zahraniční osoba

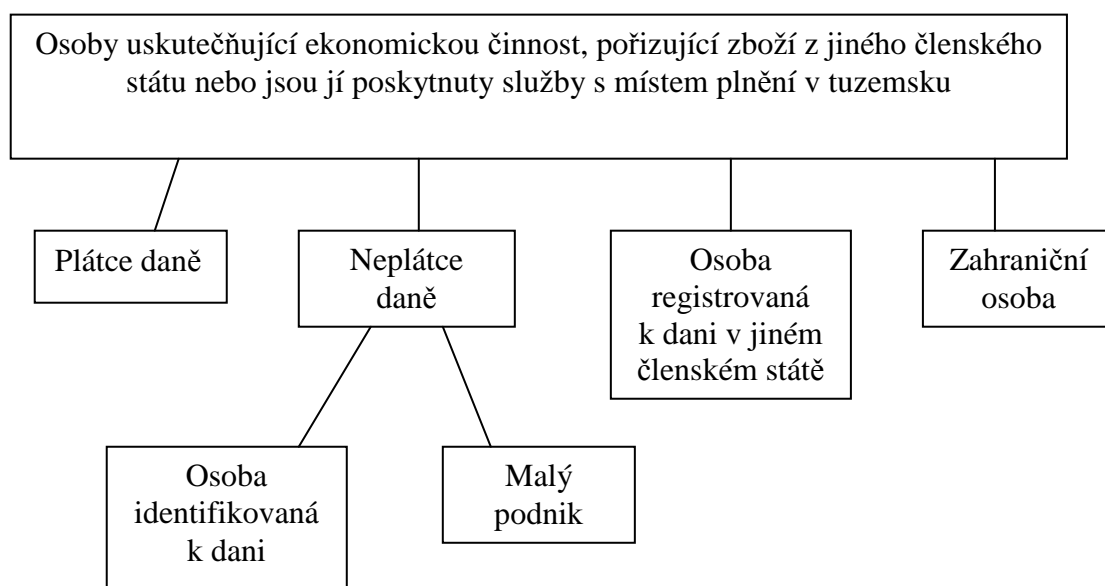
Zahraniční osobou se rozumí osoba nemající na území Evropského společenství sídlo, místo podnikání nebo provozovnu, která poskytuje služby nebo dodává zboží osobě, která není plátcem daně ani osobou identifikovanou k dani, jedná-li se o:

- služby vztahující se k nemovitostem, přepravní služby, služby kulturní, umělecké, sportovní, vědecké, výchovné a zábavní (včetně organizování této služby nebo poskytnutí služby s ní přímo související), služby přímo související s přepravní službou, služby oceňování movité věci nebo práce na movité věci, s místem plnění v tuzemsku,
- elektronické služby,
- telekomunikační služby, provozování rozhlasového a televizního vysílání,
- dodání zboží spojené s instalací nebo montáží.

Povinnost registrace

Je povinna přiznat a zaplatit daň v tuzemsku a pro splnění této povinnosti může ustanovit daňového zástupce. Podmínky registrace zahraniční osoby jsou shodné jako v případě osoby registrované k dani v jiném členském státě, jak je uvedeno výše (*Brejcha Petr, 2006*).

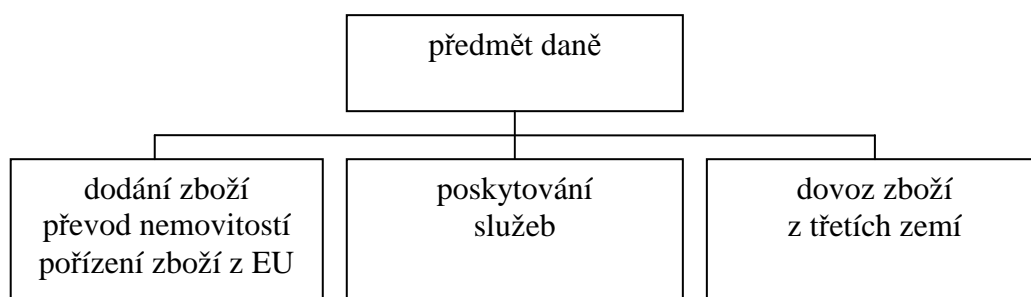
Schéma 1: Shrnutí osob, které spadají od 1. května 2004 pod tuzemský systém DPH (Brejcha Petr, 2006)

2.2. Předmět daně

Předmětem daně je dodání zboží a poskytnutí služby v případě, že místem plnění je tuzemsko a že jsou uskutečněny v rámci ekonomické činnosti. Za dodání zboží se také považuje převod nemovitostí, předání zboží dovezeného z třetích zemí a pořízení zboží z EU (Vančurová Alena a Láchová Lenka, 2006), jak je pro shrnutí znázorněno níže.

Schéma 2: Předmět daně (Vančurová Alena a Láchová Lenka, 2006)

Druhy plnění z hlediska DPH

Plnění, která jsou předmětem daně tvoří rozhodující část všech poskytovaných plnění. **Zdanitelné plnění** je plnění, které se uskutečnilo za úplatu, bez úplaty (darováním, vkladem) nebo se jednalo o nepeněžitě plnění. Je zdanitelné bez ohledu na to, zda odběratel zaplatil dodavateli plnou dlužnou částku či pouze její část nebo za plnění vůbec nezaplatil (*Svátková Slavomíra, 2002*). Je třeba zdůraznit, že zdanitelným plněním je dodání zboží a poskytování služeb jen v případě, že místo plnění je v tuzemsku a že je uskutečňuje osoba povinná k dani.

Kromě zdanitelných plnění mají významné postavení i osvobozená plnění. **Osvobozená plnění** mají místo plnění v tuzemsku, ale plátce není povinen z nich odvádět daň. Jejich vztah k daňové povinnosti může být dvojitý. Liší se podle toho, zda při jejich uskutečnění plátce má či nemá nárok na odpočet. Osvobozená plnění bez nároku na odpočet jsou zpravidla vůči tuzemským osobám, s nárokem na odpočet naopak vůči osobám v jiných zemích (*Vančurová Alena a Láchová Lenka, 2006*).

2.3. Základ a výpočet daně

Základem daně je vše, co jako úplatu obdržel nebo má obdržet plátce za uskutečněné zdanitelné plnění od osoby, pro kterou je zdanitelné plnění uskutečněno, nebo od třetí osoby, vyjma daně za toto zdanitelné plnění. Základ daně se sníží o slevu z ceny, pokud je poskytnuta k datu uskutečnění zdanitelného plnění.

Základ daně také zahrnuje:

- clo, dávky nebo poplatky,
- spotřební daň,
- dotace k ceně,
- vedlejší související výdaje (balné, cena přepravy, pojištění zásilky) poskytované spolu se zbožím, službou,
- při poskytnutí služby i materiál přímo související s poskytovanou službou

dostupné z <<http://www.businessinfo.cz>>.

Výpočet daně je odvislý od toho, zda základem daně je úhrada obsahující DPH či cena bez daně.

Metoda „zdola“

Daň s použitím sazby příslušející danému zdanitelnému plnění, tj. vycházíme-li při výpočtu z peněžní částky za zdanitelné plnění bez daně, vypočteme daň podle vzorce:

$$DPH = Z * s$$

kde: DPH = daň z přidané hodnoty

Z = základ daně (tj. peněžní částka za zdanitelné plnění bez daně)

s = sazba daně

Metoda „shora“

Základem daně většinou není cena bez daně. V tom případě se daň stanoví z úhrady včetně daně, což mění způsob výpočtu. Při výpočtu daně z ceny včetně daně se používá místo sazby přepočítací koeficient, který se stanoví podle následujícího vzorce:

$$K_s = \frac{s}{100 + s}$$

kde: k_s = přepočítací koeficient pro příslušnou sazbu daně

s = sazba daně z přidané hodnoty

$k_{19} = 0,1597$ (pokud zdanitelné plnění podléhá základní sazbě DPH)

$k_5 = 0,0476$ (pokud zdanitelné plnění podléhá snížené sazbě DPH)

(*Vančurová Alena a Láchová Lenka, 2006*)

2.4. Sazba daně

U zdanitelného plnění se uplatňuje základní sazba daně ve výši 19% a snížená sazba daně ve výši 5%. Zdanitelné plnění podléhá daňové sazbě platné ke dni povinnosti přiznat daň tj.:

- dnem uskutečnění zdanitelného plnění včetně vystavení dokladu v případě poskytnutí služby nebo dnem jeho zaplacení,
- 15. dnem následujícího měsíce po intrakomunitárním pořízení zboží nebo dnem vystavení dokladu,
- dnem, kdy vzniká daňová povinnost při dovozu zboží (*Brejcha Petr, 2006*).

Minimální hranice pro sazbu daně

S účinností od 1. ledna 1993 zavedla Směrnice č. 92/77/EEC minimální hranice daňových pásem:

- 15% pro základní (standardní sazbu),
- 5% pro sníženou sazbu (*Široký Jan, 2006*).

Tato směrnice dále zavedla, že členské státy mohou užívat pouze dvě snížené sazby daně dostupné z <http://www.euroskop.cz>.

2.5. Zdaňovací období

Zdaňovací období je u nepřímých daní vždy kratší než roční. Základním zdaňovacím obdobím je kalendářní měsíc. Plátcí daně s nižším obratem (do 10 000 000 Kč za kalendářní rok) mají ze zákona čtvrtletní zdaňovací období. I oni, je-li to pro ně výhodnější, si mohou zvolit měsíční zdaňovací období, avšak jen za předpokladu, že jejich obrat za zdanitelná plnění přesáhl 2 000 000 Kč za kalendářní rok.

2.6. Nárok na odpočet a daňová povinnost

Nárok na odpočet daně má plátcé daně v následujících případech:

- má daňový doklad vystavený plátcem DPH nebo osobou registrovanou k dani v jiném členském státu,
- použil vstupy, u kterých uplatňuje odpočet daně, v rámci svých ekonomických činností,
- uplatní nárok nejdříve ve zdaňovacím období, ve kterém mu vznikla povinnost přidat daň na výstupu.

V některých případech specifického charakteru plátcé daně nemá nárok na uplatnění odpočtu DPH, i když se prokazatelně vztahují k ekonomické činnosti. Zákaz odpočtu se použije u následujících případů:

- použití přijatých zdanitelných plnění pro reprezentaci,
- při nákupu osobních automobilů a jejich technickém zhodnocení.

(*Vančurová Alena a Láchová Lenka, 2006*)

3. Systém Intrastat a VIES

Členství v EU pro nás znamená také členství v systému jednotného vnitřního trhu s volným pohybem zboží, služeb, kapitálu a pracovních sil (*Vojtek Ivan, 2004a*). Zrušením daňových hranic mezi členskými státy vyplynula potřeba prohloubení jednotného vykazování a vedení statistiky u DPH. Samotný prodávající (dodávající) si musí zjistit status kupujícího (odběratele) vůči DPH, zda je či není registrován k dani, zda tedy má či nemá vystavit daňový doklad bez daně či na daňovém dokladu zatížit cenu DPH. Pro usnadnění vzájemného obchodu a kontroly byly v EU povinně zavedeny:

3.1. Intrastat

Je založen na vyplňování statistických měsíčních hlášení zachycujících pohyb zboží, příjem a odeslání intrakomunitárních plnění (*Široký Jan, 2006*). V rámci obchodu s ostatními členskými státy EU musí některé subjekty vyplňovat výkaz Intrastat – přijetí zboží a výkaz Intrastat – odeslání zboží. Povinnost vykazovat údaje v systému Intrastat se týká subjektů, které překročí tzv. asimilační práh. Vychází se z fakturované hodnoty zboží, odděleně pro přijetí a pro odeslání zboží. Překročením asimilačního práhu se subjekt stává osobou povinnou k vykazování, tzv. zpravodajskou jednotkou (*Vojtek Ivan, 2004a*). Zpravodajskou jednotkou se subjekt stává v okamžiku, převyšuje-li fakturovaná hodnota odeslaného zboží částku 2 000 000 Kč a fakturovaná hodnota přijatého zboží částku 4 000 000 Kč.

Tabulka 1: Asimilační práh pro odeslání a příjem zboží EU (*Dušek Jiří, 2004*)

Zboží EU	Asimilační práh v Kč
odeslání	nad 2 000 000
příjem	nad 4 000 000

Daný tiskopis lze předkládat ve formě písemného hlášení, případně elektronickou cestou vždy do desátého, respektive dvanáctého pracovního dne následujícího měsíce dostupné z <http://www.pwc.com>.

Předmětem Intrastat reportingu je pohyb zboží mezi jednotlivými státy tj. zejména:

- nakoupené a prodané zboží,
- přemístěné vlastní zboží plátcem,
- odeslané a vrácené zboží odeslané pro účely provedení prací/služby v druhém státě,
- bezplatně dodané a pořízené zboží,
- zboží podléhající spotřební dani přemístěné mezi sklady spotřební daně, které nebylo ze skladu expedováno a tudíž DPH se nestalo splatné,
- dodané nové dopravní prostředky (*Brejcha Petr, 2006*).

3.2. Systém VIES

Za účelem kontroly uplatňování nároku na osvobození od DPH při dodání zboží do jiného členského státu byl vytvořen komunitární systém výměny informací v oblasti DPH. Prostřednictvím elektronického systému VIES (*VAT Information Exchange System*) je umožněno správcům daně členských států EU zkontrolovat, zda dodavatel byl oprávněn osvobodit zdanitelné plnění. Naopak v zemi určení je možné prověřit, zda pořizovatel nabyté zboží řádně přiznal a zdanil. Systém VIES slouží tedy k zajištění výměny informací o uskutečněných intrakomunitárních plněních a identifikačních údajů o osobách registrovaných k DPH v jednotlivých členských státech dostupné z <http://www.businessinfo.cz>.

3.3. Souhrnné hlášení

Plátce, který uskuteční dodání zboží do jiného členského státu osobě registrované k dani v jiném členském státě, má povinnost podat souhrnné hlášení o dodání zboží do jiného členského státu podle § 102 Zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (*Vojtek Ivan, 2004a*).

Souhrnné hlášení je stručný a přehledný formulář, v němž plátce daně uvádí souhrnné informace o jím uskutečněných dodáních zboží do jiného členského státu osvobozených od DPH za předchozí kalendářní čtvrtletí.

V jednotlivých řádcích plátce pro každého pořizovatele zboží deklaruje:

- kód země, v níž je pořizovatel registrován,
- DIČ pořizovatele,
- celkovou hodnotu zboží dodaného pořizovateli za dané kalendářní čtvrtletí

dostupné z <<http://cds.mfcr.cz>>.

Podává se současně s daňovým přiznáním za každé kalendářní čtvrtletí do 25 dnů po jeho skončení (*Vojtek Ivan, 2004a*).

3.4. Ověřování DIČ pořizovatele

Jednou z podmínek při uplatnění osvobození od DPH v případě dodání zboží do jiného členského státu je skutečnost, že pořizovatel zboží je v jiném členském státě registrován k DPH, tj. bylo mu přiděleno DIČ pro účely DPH. Pro uplatnění osvobození je dodavatel povinen uvést a zkontrolovat platnost DIČ svého zákazníka vydaného v jiné členské zemi. Každý členský stát musí zajistit osobám poskytujícím intrakomunitární plnění možnost ověření platnosti DIČ svého obchodního partnera registrovaného k DPH v jiné členské zemi spolu s kódem země. Zodpovědný pracovník zajistí ověření DIČ z národního systému VIES, jehož prostřednictvím získá přímý přístup do registrů osob registrovaných k DPH ve všech členských zemích dostupné z <<http://www.businessinfo.cz>>.

4. Legislativa Unie k DPH pro zajištění fungování jednotného vnitřního trhu v zemích EU

Vstup České republiky do EU s sebou přináší také závazek začlenit legislativu Evropského společenství do českého právního řádu (*Vojtek Ivan, 2004a*). Ačkoli mnoho zemí přijali DPH (nazývajících se též daň zboží a služeb) do všeobecného daňového systému, existuje mnoho rozdílů ve způsobu zavádění i v zemích EU, které sdílejí jednotnou legislativu (*OECD, 2006*).

Oblast DPH je v EU upravena několika směrnicemi, které obsahují ustanovení závazná pro všechny členské státy a ustanovení doporučujícího charakteru. Nový Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty vychází především ze Šesté směrnice o dani z přidané hodnoty č. 77/388/EEC (*Vojtek Ivan, 2004a*).

4.1. Šestá směrnice o dani z přidané hodnoty č. 77/388/EEC

Šestá směrnice o dani z přidané hodnoty č. 77/388/EEC je nejdůležitější směrnicí v oblasti harmonizace nepřímých daní dostupné z <http://www.euroskop.cz>. Prodělala mnoho novelizací a v konsolidovaném znění ke dni 31. prosince 2005 ošetřuje a vymezuje především předmět daně, teritoriální působnost, osoby povinné k dani, zdanitelné transakce, místo plnění zdanitelných transakcí, okamžik uskutečnění zdanitelného plnění, základ daně, sazby daně, osvobození od daně, odpočet daně, osoby povinné platit daň a jejich povinnosti, zvláštní režimy, zjednodušující postupy a ustanovuje Výbor pro daň z přidané hodnoty. V naprosté většině odstraňuje odlišná ustanovení národních legislativ, zavádí již velice konkrétní pravidla DPH a dává členským státům menší prostor pro vlastní odchylnou úpravu daně (*Široký Jan, 2006*).

4.2. Směrnice Rady 2006/112/ES, o společném systému DPH

Nová směrnice Rady 2006/112/ES, nahrazující dřívější Šestou směrnicí Rady, zavádí pravidla pro společný systém DPH. V platnost vstoupila dne 1. ledna 2007 a do právních řádů členských států musí být implementována ke dni 1. ledna 2008 dostupné z <http://www.euroskop.cz>.

Tato směrnice dále obsahuje ustanovení směrnice Rady 2006/69/ES, která přináší všem členským státům možnosti využít některá z opatření ke zjednodušení postupu vyměřování daně a zamezení daňovým únikům (*Knobloch Radek, 2007*).

4.3. Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty vychází především ze Šesté směrnice o dani z přidané hodnoty č. 77/388/EEC, jak již bylo zmíněno výše. Byl ovlivněn také osmou a třináctou směrnicí, které upravují vrácení daně mezi členskými zeměmi EU a třetími zeměmi, a také směrnicí o fakturaci upravující náležitosti daňových dokladů a elektronickou fakturaci. Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty tak obsahuje změny vyvolané závazkem implementovat evropské předpisy, směrnice a nařízení ES, ale i změny, které s implementací předpisů EU nesouvisí (*Vojtek Ivan, 2004a*).

Přestože jsou národní legislativy zemí EU ve výjimečných případech v rozporu s touto směrnicí, v obecných principech se vždy shodují. Jednotné uplatňování DPH je proto také jedním ze základních předpokladů fungujícího jednotného trhu (*Jílek Tomáš, 2004*).

5. Zdanění podle principu země určení a podle země původu

Při obchodování mezi státy EU rozlišujeme u zboží zemi původu a zemi, v níž je zboží prodáno konečnému spotřebiteli a tato země se nazývá země spotřeby (*Březina Josef, 2007*).

5.1. Intrakomunitární plnění

Při obchodních vztazích s osobami z jiných členských států Evropského společenství se používají pojmy „dodání zboží do jiného členského státu“ a „pořízení zboží z jiného členského státu“. Pro obchodní transakce (dodání zboží, pořízení zboží, poskytnutí služby) uvnitř Evropského společenství se používá označení „intrakomunitární plnění“ (*Janda Karel, 2007*).

O tom, jak bude uplatňována DPH u intrakomunitárních plnění, rozhoduje kombinace odpovědí na následující otázky:

- Kdo dodává zboží nebo poskytuje službu do jiného členského státu?
- Kdo je příjemcem plnění?
- O jaký druh plnění se jedná?

Plátcem daně v rámci intrakomunitárních plnění může být každá osoba povinná k dani, ať má sídlo nebo místo ekonomické činnosti v jakémkoli státě Evropského společenství. To samozřejmě platí i pro osoby povinné k dani s místem výkonu ekonomické činnosti v České republice, které jsou z hlediska výše obrátu osvobozeny od daně. Rozhodnutí o způsobu uplatnění DPH u intrakomunitárních plnění je vždy komplikované. Musíme určit následující:

- Vznikla daňová povinnost?
- Který je stát plnění?
- Komu vznikla povinnost přiznat a odvést daň?
- Kdo má nárok na odpočet? (*Vančurová Alena a Láchová Lenka, 2006*)

Princip země původu

Původním předpokládaným cílem harmonizace bylo tzv. zdanění podle principu země původu zboží tak, aby byly zcela odstraněny formality na hranicích (*Kubátová Květa, 2000*). Při uplatnění principu země původu, tj. členského státu, odkud se zboží dodává nebo služba poskytuje, se daň vybere ve státě, ze kterého se zboží dodává nebo

služba poskytuje (uplatní se sazby a pravidla pro tuto zemi). Tento princip je z hlediska uplatnění nejjednodušší, a to i ve vztahu k minimalizaci prostoru pro daňové úniky. Jeho širšímu uplatnění brání především rozdílné sazby daně ve státech EU (*Vančurová Alena a Láchová Lenka, 2006*). V případě velkých rozdílů v sazbách mezi členskými zeměmi je tento systém navíc nevýhodný pro země dovážející zboží do zemí s vysokými sazbami (*Kubátová Květa, 2002*).

Tabulka 2: Princip země původu (*Vančurová Alena a Láchová Lenka, 2006*)

Stát původu plnění=stát poskytovatele		Stát určení (spotřeby)=stát příjemce	
výstup	vstup	výstup	vstup
zdanitelné plnění =povinnost přiznat a odvést daň			odpočet daně vybrané v jiném státě

Princip země určení (spotřeby)

.Použije-li se princip země určení (spotřeby), tj. členského státu, ve kterém se nachází příjemce zdanitelného plnění, pak se daň vybere až ve státě určení. V tomto případě jde z hlediska dodávajícího plátce o osvobozené plnění s nárokem na odpočet, ačkoli tedy osoba uskutečňuje zdanitelné plnění, výběr daně je odložen. Ve státě určení je povinen daň přiznat a odvést plátce, který plnění přijímá. Tento princip je v různých modifikacích a formách dominantní u plnění mezi osobami registrovanými k dani v různých členských státech EU. Při volbě mechanismu zdanění nezáleží jen na postavení osoby uskutečňující zdanitelné plnění, ale i na tom, v jaké pozici se nachází příjemce.

Tabulka 3: Princip země určení (*Vančurová Alena a Láchová Lenka, 2006*)

Státu původu plnění=stát poskytovatele		Stát určení (spotřeby)=stát příjemce	
osvobozená plnění s nárokem na odpočet		zdanitelné plnění =povinnost přiznat a odvést daň	odpočet

5.2. Dodání zboží do jiného členského státu

Jde-li o dodání zboží do jiného členského státu EU, pak záleží na tom, zda pořizovatelem je plátce daně anebo osoba, která k dani registrována není. Při dodání zboží mezi dvěma členskými státy Evropského společenství se využijí oba základní principy fungování DPH.

Princip země určení (spotřeby)

V obchodním styku se při dodání zboží dosud preferuje princip země určení, ten bude použit při splnění čtyř podmínek:

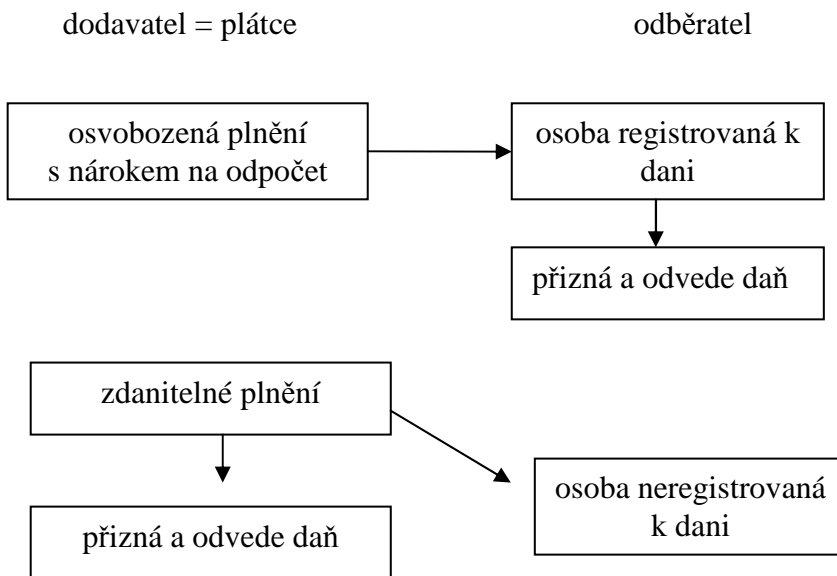
- příjemcem zboží je osoba registrovaná k dani,
- zboží se dodává v rámci ekonomické činnosti,
- dodání zboží je v zemi příjemce zdanitelným plněním,
- přeprava zboží byla dokončena.

Plátce daně, který dodává zboží osobě registrované k dani v jiném členském státě EU, uskutečnil osvobozené plnění s nárokem na odpočet. Příjemci vznikne povinnost přiznat a odvést daň, zpravidla bude mít i nárok na odpočet.

Princip země původu

Když plátce dodává zboží do jiného členského státu osobě, která není registrovaná k dani, případně není splněna jiná z podmínek, musí plátce přiznat a odvést daň na výstupu. Jakmile si občan z jiného členského státu v České republice koupí zboží, potom je plátce daně také povinen odvést daň z tohoto zdanitelného plnění s místem plnění v České republice (*Vančurová Alena a Láchová Lenka, 2006*). Obě situace jsou shrnuty v následujícím schématu.

Schéma 2: Intrakomunitární dodání zboží - základní pravidla (Vančurová Alena a Láchová Lenka, 2006)

6. Daňové doklady při prodeji zboží a služeb mezi členskými zeměmi

Plátce daně musí daň na výstupu i na vstupu nejen evidovat, ale i být schopen ji doložit prostřednictvím předepsaných dokladů (*Vančurová Alena a Láchová Lenka, 2006*). Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty přebírá povinnosti plynoucí členskými státy ze Směrnice 115/2001/ES sjednocující požadavky na fakturaci. Základní principy obsahu daňového dokladu zůstávají zachovány. Nově se v případě intrakomunitárního obchodu a poskytnutí služeb osobou registrovanou k dani v jiném členském státě doplňuje povinnost na daňovém dokladu uvést identifikační číslo osoby registrované k dani v jiném členském státě, která službu poskytla nebo zboží dodala. V případě intrakomunitárního i tuzemského plnění musí nově daňový doklad obsahovat údaj o jednotkové ceně bez daně (*Brejcha Petr, 2006*).

6.1. Vystavování daňového dokladu

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty v § 26(1) ukládá plátcům povinnost na vyžádání za každé zdanitelné plnění nebo plnění osvobozené od daně s nárokem na odpočet daně vystavit daňový doklad s údaji v české měně. Doklad vystaví nejpozději do 15 dnů ode dne uskutečnění plnění nebo do 15 dnů ode dne přijetí platby, pokud k přijetí platby došlo před uskutečněním zdanitelného plnění. Daňový doklad může být vystaven se souhlasem osoby, pro kterou se uskutečňuje zdanitelné plnění, i v elektronické podobě, pokud je opatřen elektronickým podpisem, nebo pokud je zaručena věrohodnost původu a neporušitelnost obsahu daňového dokladu elektronickou výměnou informací (*Brejcha Petr, 2006*).

Za správnost údajů na daňovém dokladu a za jeho vystavení ve stanovené lhůtě odpovídá plátce uskutečňující zdanitelné plnění nebo plnění osvobozené od daně s nárokem na odpočet daně a to i v případě, že daňový doklad byl vystaven jinou, k tomu zplnomocněnou osobou (*Děrgel Martin, 2007*).

6.2. Typy daňových dokladů

Daňovými doklady jsou zejména běžný daňový doklad, zjednodušený daňový doklad, souhrnný daňový doklad, splátkový kalendář, opravný daňový doklad, daňový

dobropis, daňový vrubopis nebo platební kalendář (*Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, § 28(1)*).

Vedle těchto daňových dokladů Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty definuje i několik nových typů. Jsou to daňové doklady vystavené:

- při poskytnutí služby osobou registrovanou k dani v jiném členském státě,
- při poskytnutí služby zahraniční osobou,
- plátcem, který poskytuje službu s místem plnění mimo tuzemsko,
- plátcem, který dodává zboží do jiného členského státu,
- při pořízení zboží z jiného členského státu (*Vojtek Ivan, 2004a*).

Běžný daňový doklad

Základním typem daňového dokladu je tzv. běžný daňový doklad. Využívá se v případech, kdy plátce v rámci svých podnikatelských aktivit dodává zboží a uskutečňuje služby. Daňový doklad může být sdružen s některým z účetních dokladů, např. s fakturou či dodacím listem, musí však vždy obsahovat předepsané náležitosti (*Vančurová Alena a Láchová Lenka, 2006*).

Běžný daňový doklad musí obsahovat:

- obchodní firmu nebo jméno a příjmení, popřípadě název, dodatek ke jménu a příjmení nebo názvu, sídlo nebo místo podnikání plátce, který uskutečňuje plnění,
- DIČ plátce, který uskutečňuje plnění,
- obchodní firmu nebo jméno a příjmení, popřípadě název, dodatek ke jménu a příjmení nebo názvu, sídlo nebo místo podnikání osoby, pro kterou se uskutečňuje plnění,
- DIČ, pokud je osoba, pro kterou se uskutečňuje plnění, plátcem,
- evidenční číslo daňového dokladu,
- rozsah a předmět plnění,
- datum vystavení daňového dokladu,
- datum uskutečnění plnění nebo datum přijetí platby, a to ten den, který nastane dříve, pokud se liší od data vystavení daňového dokladu,
- jednotkovou cenu bez daně, a dále slevu, pokud není obsažena v jednotkové ceně,
- základ daně,

- základní nebo sníženou sazbu daně nebo sdělení, že se jedná o plnění osvobozené od daně,
- výši daně uvedenou v korunách a haléřích, popřípadě zaokrouhlenou na desítky haléřů nebo na padesátihaléře

(*Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, § 28(2)*).

Zjednodušený daňový doklad

Zjednodušený daňový doklad nemusí obsahovat některé náležitosti, a přesto je uznávaným daňovým dokladem. Nemusí obsahovat identifikační označení kupujícího, datum vystavení dokladu. Prodávající na zjednodušeném daňovém dokladu neuvádí výši ceny bez daně a výši daně, ale uvádí sazbu daně a celkovou placenou částku (cenu včetně daně). Za tyto údaje odpovídá prodávající, který si sám daň vypočte a uvede na doklad. Tento doklad smí být použit pouze při nákupu za hotové či platební kartou, a to do 10 000 Kč včetně daně (*Galošík Svatopluk, 2004*).

Souhrnný daňový doklad

Pokud plátce daně uskuteční pro jednu osobu postupně několik zdanitelných nebo osvobozených plnění s nárokem na odpočet, může místo daňového dokladu na každé jednotlivé plnění vystavit souhrnný daňový doklad.

Splátkový kalendář

U nájemních smluv a smluv o finančním pronájmu by se mohlo vystavování běžných daňových dokladů na každé dílčí plnění jevit jako zbytečně zatěžující. A proto funkci daňového dokladu může plnit splátkový kalendář, je-li součástí smlouvy nebo jeho nedílnou přílohou (*Vančurová Alena a Láchová Lenka, 2006*).

Opravný daňový doklad

Jedná se o zvláštní druh daňového dokladu. Plátce daně ho může vystavit pouze v kombinaci s vystavením dodatečného daňového přiznání na zvýšení daňové povinnosti z titulu použití chybné sazby daně. Jeho smyslem je dát chybujícímu plátcovi daň příležitost „požádat“ odběratele zdanitelného plnění, aby mu rozdíl v dani doplatil.

Daňový dobropis a vrubopis

Daňový dobropis (vrubopis) je daňový doklad, pomocí kterého se opravují změny v základu daně a teprve následně se od toho odvíjí změny ve výši daně. Nejedná se o chyby vyplývající „z neznalosti“ Zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ale z aktuální situace v dodavatelsko-odběratelských vztazích. Daňový dobropis se vystavuje při snížení původní ceny nebo při jejím plném vrácení, daňový vrubopis potom při zvýšení původní ceny. Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty přesně vymezuje situace, na které se daňový dobropis (vrubopis) vystavuje. Daňový dobropis (vrubopis) vystavuje vždy dodavatel původního zdanitelného plnění, a to ke dni, kdy opravil základ daně (Svátková Slavomíra, 2002). Povinnost vystavit daňový dobropis vyplývá ze Zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty příjemci, naopak povinnost vystavit daňový vrubopis má výstavce.

Tabulka 4: Míra závaznosti oprav pomocí daňového dobropisu a vrubopisu (Svátková Slavomíra, 2002)

	U výstavce	U příjemce
Daňový dobropis	právo	povinnost
Daňový vrubopis	povinnost	právo

Platební kalendář

Platební kalendář, na němž je uveden rozpis plateb na předem stanovené období, je daňovým dokladem v případě, že osoba, pro niž je uskutečňováno zdanitelné plnění, provádí platby před uskutečněním zdanitelného plnění. Platební kalendář musí obsahovat stejné náležitosti jako běžný daňový doklad s výjimkou údajů podle odstavce 2 písm. h)

(Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, § 28(9)).

Daňový doklad při poskytnutí služby osobou registrovanou k dani v jiném členském státě nebo zahraniční osobou a dodání zboží osobou registrovanou k dani v jiném členském státě

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty uvádí následující požadavky na daňový doklad při poskytnutí služby a dodání zboží s instalací nebo montáží osobou registrovanou k dani v jiném členském státě a zahraniční osobou:

- název, sídlo nebo místo podnikání a DIČ osoby registrované k dani v jiném členském státě a zahraniční osoby, která poskytuje službu, včetně kódu země (zahraniční osoba nemá povinnost uvádět DIČ),
- obchodní firma nebo jméno a příjmení, popřípadě název, dodatek ke jménu a příjmení nebo název, sídlo, místo podnikání a DIČ osoby, které je služba poskytnuta,
- evidenční číslo daňového dokladu,
- rozsah a předmět poskytnuté služby,
- datum vystavení daňového dokladu,
- datum uskutečnění služby nebo přijetí platby osobou registrovanou k dani v jiném členském státě, podle toho, který den nastane dříve,
- jednotkovou cenu bez daně a dále slevu, pokud není obsažena v jednotkové ceně,
- základ daně,
- základní nebo sníženou sazbu daně nebo sdělení, zda se jedná o plnění osvobozené od daně,
- výši daně uvedenou v korunách a haléřích, popřípadě zaokrouhlenou na desítky haléřů nahoru,
- sdělení, že osobou povinnou přiznat a zaplatit daň je plátce, pro kterého se služba uskutečňuje.

Obdobné požadavky na daňový doklad Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty ukládá v případě pořízení zboží z jiného členského státu. V tomto případě je plnění službou nahrazeno plněním formou pořízení zboží, tj. rozsah a předmět pořízení. Daňový doklad při pořízení zboží neobsahuje sdělení, že se jedná o plnění osvobozené od daně. Jelikož faktura vystavená osobou registrovanou k dani v jiném členském státě nebo zahraniční osobou nebude zpravidla obsahovat údaje o:

- základní nebo snížené sazby daně,
- výši daně,

tuzemský plátce nebo osoba identifikovaná k dani jsou povinni doplnit na obdržném daňovém dokladu tyto chybějící údaje a také přiznat a zaplatit daň (*Brejcha Petr, 2006*).

6.3. Lhůty pro uchování daňových dokladů

Podle Zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty jsou plátcí daně povinni uchovávat daňové doklady po dobu 10 let od konce kalendářního roku, ve kterém vznikla daňová povinnost. Povinnost uchování se týká jak přijatých, tak i vystavených daňových dokladů včetně plátců daně, kteří v průběhu 10leté lhůty svoji registraci zrušili (*Svátková Slavomíra, 2002*).

7. Daňová povinnost při realizaci intrakomunitárních plnění

Před vstupem České republiky do Evropského společenství se uplatňovala shodná terminologie pro obchodování s osobami v členských státech Evropského společenství i s osobami v ostatních státech. Dodání zboží do zahraničí se vždy označovalo jako vývoz, pořízení zboží ze zahraničí se označovalo jako dovoz. Platila i stejná pravidla daňového režimu.

Ode dne vstupu České republiky do Evropského společenství se při obchodování se zbožím užívají stejné pojmy pro obchodování na území České republiky i pro obchodování s osobami příslušnými k jinému členskému státu Evropského společenství. Pojmy „dovoz zboží“ a „vývoz zboží“ zůstaly zachovány jen pro obchodování s osobami ve státech, které nejsou členy Evropského společenství.

Čeští plátcí DPH byli více než deset let zvyklí na dva daňové režimy – daňový režim v tuzemsku a daňový režim ve vztahu se zahraničím. Od 1. května 2004 se již pracuje se třemi daňovými režimy:

- daňový režim v tuzemsku,
- daňový režim ve vztahu k členským státům Evropského společenství,
- daňový režim ve vztahu k třetím zemím.

Pro uplatnění určitého daňového režimu je důležité, zda osoba příslušná k jinému členskému státu Evropského společenství:

- je registrovaná k DPH ve státě příslušnosti nebo v jiném členském státě Evropského společenství (kromě České republiky),
- není registrovaná k DPH (*Janda Karel, 2007*).

7.1. Dodání zboží do jiného členského státu

Obecně platí, že dodáním zboží pro účely DPH se rozumí přechod práva nakládat se zbožím jako vlastníkem. Za dodání zboží do jiného členského státu Evropského společenství se podle Zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty považuje takové dodání zboží, které je skutečně odesláno nebo přepraveno do jiného členského státu (*Fitříková Dagmar a Procházková Dagmar, 2007*).

Místo plnění při dodání zboží do jiného členského státu

Místo plnění se stanoví v závislosti na tom, zda:

- dodání zboží je spojeno s jeho odesláním nebo přepravou,
- dodání zboží není spojeno s jeho odesláním nebo přepravou,
- dodání zboží je spojeno s jeho instalací nebo montáží (*Janda Karel, 2007*).

Místem plnění při dodání zboží, které je spojeno s odesláním nebo přepravou je místo, kde se zboží nachází v době, kdy odeslání nebo přeprava zboží začíná. V daném případě je tímto místem území České republiky, a proto je dodání zboží za těchto podmínek předmětem české DPH.

Místem plnění při dodání zboží, které není spojeno s odesláním nebo přepravou je místo, kde se zboží nachází v době, kdy se dodání uskutečňuje, tedy území České republiky.

Místem plnění při dodání zboží včetně instalace nebo montáže je místo, kde je zboží instalováno nebo smontováno. Pokud se má instalace nebo montáž zboží provést na území členského státu, je místem plnění území členského státu, ve kterém je instalace nebo montáž realizována. Toto plnění není předmětem zdanění v České republice (*Fitříková Dagmar a Procházková Dagmar, 2007*).

Osvobození od DPH

Dodání zboží do jiného členského státu je považováno za osvobozené plnění s nárokem na odpočet v případě, že pořizovatel zboží je v jiném členském státě EU registrován k DPH. Zároveň zboží bylo skutečně odesláno nebo přepraveno do jiného členského státu EU plátcem, pořizovatelem nebo zmocněnou třetí osobou. Osvobození nebude možno uplatnit v případě, že bude dodáváno zboží osobě, pro kterou pořízení zboží v jiném členském státě nebude předmětem daně. Pro účel uplatnění osvobození od daně bude dodavatel povinen uvést a zkontrolovat platnost DIČ svého zákazníka, které mu bylo vydáno v jiné členské zemi EU. Obecně lze tedy načrtnout tři základní situace uplatňování DPH při dodání zboží mimo území České republiky.

Dodání zboží osobě, která je registrovaná k DPH v jiném členském státě

Při dodání zboží osobě, která je registrovaná k DPH v jiném členském státě se jedná o osvobozené plnění s nárokem na odpočet DPH. Český plátce tak bude dodávat zboží za ceny bez daně a tato dodání deklaruje ve svém daňovém přiznání k DPH jako

dodání zboží do jiného členského státu. Pořizovatel zboží je povinen toto zboží řádně přiznat a zdanit ve svém státu v rámci podávaného přiznání k DPH.

Dodání zboží osobě, která není registrovaná k DPH v jiném členském státě

Při dodání zboží osobě, která není registrovaná k DPH v jiném členském státě nebo osobě, pro kterou není pořízení zboží z jiného členského státu předmětem daně, se nejedná o osvobozené plnění. Zboží je dodáváno za cenu včetně DPH dle sazby v tuzemsku.

Vývoz zboží do třetích zemí

Při dodání zboží do třetí země nečlenského státu EU se jedná o vývoz zboží, který je považován za osvobozené zdanitelné plnění s nárokem na odpočet daně bez ohledu na to, zda-li je pořizovatel zboží ve své zemi registrován k DPH či naopak. Transakce pak podléhá zdanění v zemi pořizovatele dostupné z <http://www.businessinfo.cz>.

7.2. Pořízení zboží z jiného členského státu

Pořízením zboží z jiného členského státu se rozumí nabytí práva nakládat jako vlastník se zbožím od právnické nebo fyzické osoby registrované k dani v jiném členském státě. Zároveň musí být splněny podmínky podle Zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty:

- pořízení je za úplatu,
- pořízení je uskutečněno v tuzemsku osobou povinnou k DPH, nebo právnickou osobou, která nebyla zřízena nebo založena za účelem podnikání,
- k pořízení zboží došlo v rámci uskutečňování ekonomické činnosti českého pořizovatele.

Místo plnění při pořízení zboží

Místem plnění při pořízení zboží je místo, kde se zboží nachází po ukončení přepravy. Předmětem české DPH je pouze zboží, jehož přeprava byla ukončena na území České republiky. Pokud je přeprava zboží ukončena v jiném členském státě

než v České republice, musí český pořizovatel zboží prokázat, že v tomto státě splnil svoji povinnost k DPH. Pokud toto neprokáže, podléhá zboží dani v České republice.

7.3. Poskytnutí služeb osobou z jiného členského státu

Poskytnutím služeb se rozumí všechny činnosti, které nejsou dodáním zboží nebo převodem nemovitosti.

Místo plnění při poskytnutí služeb

U služeb poskytovaných fyzickou nebo právnickou osobou z jiného členského státu se postupuje obdobně jako u služeb poskytovaných tuzemskými osobami. Pokud službu poskytuje osoba z jiného členského státu, která však není registrovaná k DPH, je místem plnění jiný členský stát. Přijaté plnění není předmětem daně v České republice.

U služeb poskytnutých osobou registrovanou k DPH v jiném členském státě vzniká českému plátcovi DPH povinnost přiznat daň na výstupu pouze v těch případech, kdy místo plnění je určeno v České republice (*Janda Karel, 2007*).

7.4. Třístranné obchody

Třístranný obchod je obchod, který uzavřou tři subjekty registrované k dani ve třech různých členských státech. Předmětem obchodu je dodání téhož zboží mezi těmito subjekty. Zboží je přímo odesláno nebo přepraveno prodávajícím, prostřední osobou nebo zmocněnou třetí osobou z členského státu prodávajícího do členského státu kupujícího.

Subjekty třístranného obchodu

Prodávající je osoba registrovaná k dani v členském státě, ze kterého je zboží odesláno nebo přepraveno přímo ke kupujícímu do členského státu, ve kterém je ukončeno odeslání nebo přeprava zboží. *Kupující* je osoba registrovaná k dani v členském státě ukončení odeslání nebo přepravy zboží, která kupuje zboží od prostřední osoby. *Prostřední osoba* je osoba registrovaná k dani v jiném členském státě, než ve kterém je registrován k dani prodávající a kupující. Prostřední osoba

pořizuje zboží od prodávajícího v členském státě kupujícího s cílem následného dodání zboží kupujícímu v tomto členském státě (*Vojtek Ivan, 2004b*).

Místo plnění třístranného obchodu

Místem plnění třístranného obchodu je místo, kde se zboží nachází po ukončení jeho odeslání nebo přepravy, tj. stát, v němž je daňově registrován kupující.

Průběh třístranného obchodu

Prostřední osoba pořídí zboží od prodávajícího za účelem jeho dodání kupujícímu. Kupující pořídí zboží od prostřední osoby, dopraveno nebo odesláno mu je přímo od prodávajícího. Prodávající osoba odešle zboží objednané prostřední osobou přímo kupující osobě, vystaví daňový doklad prostřední osobě a zároveň prostřední osoba vystaví daňový doklad kupující osobě (*Janda Karel, 2007*).

8. Směry dalšího vývoje DPH v rámci EU a zamezení daňovým únikům

Členské státy si byly a jsou vědomy, že harmonizace DPH vede v národních zemích k podstatným změnám daňové struktury a může mít zřetelné důsledky v rozpočtové, hospodářské a sociální oblasti. S ohledem na tyto skutečnosti, vlastní národní zájmy, podporu zaměstnanosti a politickou situaci lze předpokládat další snahy členských států o zachování výjimek ze Šesté směrnice o dani z přidané hodnoty č. 77/388/EEC a prodloužení platnosti některých přechodných opatření umožňujících v určitých oblastech uplatňovat snížené sazby daně. Další kroky ve sjednocování systému DPH se tak budou spíše ubírat ke zjednodušování administrace (*Široký Jan, 2006*).

8.1. Návrh úprav směrnice Rady 2006/112/ES

Po celý rok 2007 probíhaly v Bruselu v pracovních skupinách Rady diskuze o návrzích na změny této směrnice.

Místo plnění u služeb

Změny v určení místa plnění u služeb se týkají jak dodávek služeb osobám povinným k dani, tak i některých dodávek konečným spotřebitelům a přinesou významný posun v dosavadních pravidlech. Při poskytování služeb osobám povinným k dani by podle nové úpravy obecně mělo být místem plnění místo příjemce služeb. Avšak u služeb poskytovaných osobám nepovinným k dani by i nadále mělo být místem plnění obecně místo, kde má osoba poskytující službu sídlo, případně provozovnu.

Systém jednoho správního místa

Systém jednoho správního místa by měl zjednodušit administrativní povinnosti osob povinných k dani, registrovaných v některém z členských států k DPH, kterým vzniká povinnost registrovat se, přiznat a zaplatit daň v jiných členských státech. Systém jednoho správního místa by měl umožnit registraci pouze v jednom členském státě, členském státě identifikace, z něhož by tyto osoby mohly plnit své daňové povinnosti v ostatních členských státech.

Vrácení daně osobám registrovaným k dani

Součástí navrhovaných změn je i nahrazení Osmé směrnice Rady 79/1072/EHS novou směrnicí, která by stanovila prováděcí pravidla pro vrácení daně osobám registrovaným k dani v jiných členských státech. Účelem úprav je zrychlení a zjednodušení procedury vrácení daně. Nová prováděcí pravidla jsou postavena na elektronickém způsobu komunikace. Žádosti o vrácení daně jsou podávány členskému státu, kde je žádající osoba usazena a tento členský stát je postupuje státu vrácení daně. Pro vydání rozhodnutí o žádosti i pro samotné vrácení daně je stanovena lhůta a pokud není daň vrácena v řádném termínu, měl by žadatelé náležet úrok z dlužné částky.

Souhrnné hlášení a výměna informací mezi členskými státy

Návrh změn ve způsobech spolupráce, výměny informací mezi členskými státy a návrh změny Nařízení Rady č. 1798/2003 o správní spolupráci v oblasti DPH jsou další navrhovanou změnou, neboť je nutné vytvořit mechanismy na výměnu informací mezi členskými státy i o poskytovaných službách. Plátcí daně tedy budou podávat hlášení i o službách poskytovaných osobám registrovaným k dani v jiných členských státech (*Hochmannová Olga, 2008*). Nová pravidla se budou zavádět postupně, většina od 1. ledna 2010 dostupné z <http://cds.mfcr.cz>.

8.2. Chystané změny od 1. ledna 2008 v ČR

Dne 5. června 2007 bylo 1. čtením zahájeno v Poslanecké sněmovně projednávání vládního návrhu novelizace Zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty s účinností od 1. ledna 2008. Vládní návrh obsahuje tyto zásadní změny:

- zvýšení snížené sazby daně z 5% na 9%,
- rozšíření základu daně o nově zaváděné ekologické daně,
- zavedení editační povinnosti pro stanovení sazby daně,
- rozšíření vrácení daně v rámci zahraniční pomoci z prostředků nenávratné zahraniční pomoci na výzkum a vývoj,
- nové znění § 86,
- změna uplatnění snížené sazby DPH u bytové výstavby včetně změny přílohy č. 2 (*Běhounek Pavel, 2007*).

8.3. Daňové úniky

Daňovým únikem se rozumí minimalizace či. nulace daňové povinnosti. Legálním daňovým únikem je stav, kdy daňový subjekt využívá nedostatků v zákonech způsobem, který nebyl záměrem zákonodárce. Bránit se proti legálním daňovým únikům lze zkvalitňováním zákonů a dalších právních předpisů.

Nelegálními daňovými úniky jsou případy, kdy daňový subjekt získává daňovou výhodu v rozporu se zákony, tedy jejich porušováním. Nelegálním daňovým únikům se jednotlivé státy brání posílením kontrolní a vyhledávací činnosti správců daně, včetně posílení jejich pravomocí, zkvalitňováním právních předpisů a trestními postihy. K výraznému snižování neúmyslných daňových úniků pak napomáhá zjednodušení daňových předpisů, informační činnost ze strany správců daně a zejména ústředních orgánů dostupné z <http://www.sagit.cz>.

Velice podstatnou otázkou v této souvislosti je, jak co nejefektivněji daňové subjekty kontrolovat. Důležitá je orientace na omezování daňových úniků už ve fázi vyměřovacího řízení, a to zejména zachycování neoprávněně požadovaných nadměrných odpočtů u DPH. Vlastní daňová kontrola ze strany finančních úřadů se zaměřuje zejména na významné daňové subjekty, u kterých se podle poznatků správce daně dá předpokládat daňových úniků. Jako příklad je možno uvést subjekty s opakovaně vykazovanou ztrátou, s propojenými majetkovými a obchodními vztahy, s vysokým nebo mimořádným odpočtem DPH a s opakovaně zjišťovanými jinými nedostatky. Tyto daňové subjekty můžeme označit jako „rizikové“ (Marek Petr, 2002).

Členské státy se stále více soustředí na odhalování neustálých daňových úniků, jejichž počet se zvyšuje (Schulzova A, 2005) a které způsobují významné ztráty příjmů státního rozpočtu EU (Gebauer et al., 2007). Mechanismus daňových úniků je založen na obchodování minimálně dvou členských států, proto spolupráce institucí pro správu daně je nezbytná. Musejí úzce spolupracovat, sdílet své zkušenosti v odhalování daňových úniků a být schopné vytvářet nové metody, které zabrání narůstající hospodářské kriminalitě (Schulzova A, 2005).

Globalizace a rozvoj světového obchodu vytváří skvělou konkurenci. Zkušenosti členských zemí mohou sloužit jako měřítko pro zlepšení spolupráce v oblasti správy daně.

Daňovým únikům lze čelit dodržováním následujících faktorů:

- široký rozsah základní sazby,
- minimum osvobození od daně a snížených sazeb,
- registrační limit dovolující daňové správě soustředit se na významné plátce daně

(*OECD, 2006*).

Dalším nezbytným předpokladem k zamezení daňových úniků u DPH jak z pohledu našeho státu, tak v rámci celé EU, je fungující národní systém VIES a jeho efektivní využití při vlastní kontrolní činnosti české daňové správy dostupné z

<<http://www.euroskop.cz/>>.

9. Závěr

Daň z přidané hodnoty stále zůstává problematickou oblastí daňového systému. Vstupem do Evropské unie, tedy do jednotného vnitřního trhu s volným pohybem zboží, služeb, kapitálu a pracovních sil, nastaly nové povinnosti pro daňové subjekty. Od tohoto okamžiku došlo k mnoha významným změnám v Zákoně č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, jejichž analýza byla mimo jiné cílem bakalářské práce.

Členství v Evropské unii pro Českou republiku přináší závazek začlenit legislativu Evropského společenství do českého právního řádu. Jednotné uplatnění daně z přidané hodnoty je tedy jedním ze základních předpokladů fungujícího jednotného trhu. Základním stavebním kamenem harmonizace je Šestá směrnice o dani z přidané hodnoty č. 77/388/EEC, která navázala na sérii předchozích směrnic a prodělala několik desítek novelizací. Tato směrnice upravuje počátkem 1. května 2004 také Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, který je nově vzniklým legislativním předpisem stanovující principy a postupy uplatňování daně.

Plátcí daně z přidané hodnoty by měli být informováni o sazbách daně z přidané hodnoty nejen u nás, ale i v ostatních zemích Evropské unie. V rámci svých aktivit v těchto státech vzniká povinnost zdanit zboží či služby místní sazbou daně. S účinností od roku 1993 jsou stanoveny minimální daňové hranice pro sazby daně z přidané hodnoty. Základní sazba nesmí klesnout pod hranici 15% a snížená sazba lze aplikovat v minimální výši 5% na řadu zboží a služeb, které jsou chápány jako nezbytné.

Pohyb zboží mezi členskými státy Evropské unie je nazván souhrnným pojmem intrakomunitární transakce, dodávky zboží v rámci Evropské unie jsou označovány jako pořízení zboží uvnitř Společenství. Termíny dovoz a vývoz jsou zachovány pouze ve vztahu s územím mimo Evropské společenství, tedy s třetími zeměmi.

Před vstupem do Evropské unie se nárok na osvobození daně z přidané hodnoty prokazoval celními doklady. Odbouráním celních kontrol vyplynula potřeba vytvořit postupy, které zabrání nárůstu daňových úniků. Kromě legislativy je nezbytným předpokladem k zamezení daňových úniků u daně z přidané hodnoty jak z pohledu našeho státu, tak v rámci celé Evropské unie, národní systém VIES a jeho efektivní využití při vlastní kontrolní činnosti české daňové správy. Na jeho základě tak správci daně obdrží potřebné informace pro kontrolu uskutečněných intrakomunitárních plnění. Dříve užívané celní deklarace nyní nahradilo souhrnné hlášení, které plátce daně z přidané hodnoty musí podávat společně s daňovým přiznáním. Každý členský stát

navíc musí zajistit osobám poskytujícím intrakomunitární plnění možnost ověření platnosti daňového identifikačního čísla svého obchodního partnera registrovaného k dani z přidané hodnoty v jiné členské zemi spolu s kódem země. Z důvodů ochrany osobních údajů bohužel nelze zjistit komu daňové identifikační číslo patří.

Budoucnost daně z přidané hodnoty je ovlivněna vývojem Evropské unie. Další kroky ve sjednocování systému daně z přidané hodnoty se tak budou spíše ubírat ke zjednodušování administrace. V době zpracování této bakalářské práce došlo ke schválení novelizace Zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, kde důležitou změnou z pohledu daně z přidané hodnoty bylo zvýšení snížené sazby z 5% na 9% uplatňující počátkem 1. ledna 2008. V neposlední řadě je důležité zmínit, že byly schváleny dvě nové směrnice Rady 2006/112/ES v oblasti daně z přidané hodnoty, které se týkají změn pravidel pro stanovení místa plnění u služeb a procedury vrácení daně. Ustanovení těchto směrnic se budou transponovat do Zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty a v praxi se začnou uplatňovat od 1. ledna 2010.

Výše uvedené nejdůležitější změny plynoucí ze vstupu České republiky do Evropské unie přinášejí plátcům daně z přidané hodnoty jisté potíže při uplatnění nových daňových povinností. I to je ovšem daň, kterou musíme za vstup do Evropské unie zaplatit.

10. Seznam použité literatury

1. BENDA, V., PITNER, L. *Povinnosti plátce DPH od roku 1995*. Praha: Pragoeduca, 1995. ISBN 80-85-85856-23-9.
2. BĚHOUNEK, P. Chystané změny ZDPH od 1. ledna 2008. *DPH aktuálně*. 2007, s.1, ISSN 1214-7540.
3. BONĚK, V.; BĚHOUNEK, P.; BENDA, V. a kol. *Lexikon daňové pojmy*. Ostrava: Nakladatelství Jirí Motloch – Sagit, 2001. ISBN 80-7208-265-5.
4. BREJCHA, P. *DPH v Evropském společenství – Nový zákon o DPH platný po vstupu ČR do ES*. Hradec Králové: Century CZ, 2006.
5. BŘEZINA, J. Rozlišení daňových subjektů daní z přidané hodnoty. *Účetnictví, daně a právo v zemědělství*. 2007, roč.9, č.1, s.10-14. ISSN 1212-9453.
6. DĚRGEL, M. Daňové doklady při pořízení zboží z EU. *Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále*. 2007, roč.8, č.7-8, s.79-84. ISSN 1214-522X.
7. DUŠEK, J. *DPH po vstupu do EU: zákon s přehledy k 1.5.2004*. Praha: Grada Publishing, 2004. ISBN 80-247-0994-5.
8. FITŘÍKOVÁ, D.; PROCHÁZKOVÁ, D. Intrakomunitární plnění – obchodní transakce uvnitř Evropského společenství. *Účetnictví*. 2007, roč.XLI, č.6, s.3-11. ISSN 0139-5661.
9. GALOŠÍK, S. *DPH 2004 novela v příkladech*. Praha: Grada Publishing, 2004. ISBN 80-247-0728-4.
10. GEBAUER, A.; NAM, CW.; PARSCHE, R. Can reform models of value added taxation stop the VAT evasion and revenue shortfalls in EU? *Journal of economic policy reform*. 2007, vol.10, no.1, s.1-13. ISSN 1748-7870.

11. HOCHMANNOVÁ, O. Aktuální informace z oblasti DPH z Bruselu – návrhy na změny a doplnění směrnice o společném systému daně z přidané hodnoty (Směrnice Rady 2006/112/ES) a Osmé směrnice Rady. *DPH aktuálně*. 2008, s.1-3. ISSN 1214-7540.
12. JANDA, K. DPH ve vztahu k EU. *Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále*. 2007, roč.8, č.11, s.45-51. ISSN 1214-522X.
13. JÍLEK, T. DPH po vstupu do Evropské unie. In *Měšec.cz* (online). Praha: Internet Info, c1999-2008 [cit. 2008-03-15]. Dostupné z WWW: <<http://www.mesec.cz/clanky/dph-po-vstupu-do-evropske-unie/>>.
14. KUBÁTOVÁ, K. *Daňová teorie a politika*. Praha: Eurolex Bohemia, 2000, s.225. ISBN 80-902752-2-2.
15. KUBÁTOVÁ, K. Vývoj daně z přidané hodnoty v Evropské unii – je harmonizace přání nebo skutečnost? *Acta Oeconomica Pragensia*. 2002, roč.10, č.1, s.31-41. ISSN 0572-3043.
16. KNOBLOCH, R. Směrnice Rady 2006/69/ES. *Daně v podnikání aktuálně*. 2007, č.3, s.1-4. ISSN 1214-6560.
17. MAREK, P. 15 otázek pro Ing. Yvonu Legierskou, náměstkyni ministerstva financí České republiky. *Acta Oeconomica Pragensia*. 2002, roč.10, č.1, s.9-15. ISSN 0572-3043.
18. OECD. *Consumption Tax Trends. VAT/GTS and excise rates, trends and administration issues*. Paris: OECD Publishing, 2006. ISBN 92-64-01417-9.
19. PRICE, CE.; PORCANO, TM. The-value-added-tax. *Journal of accountancy*. 1992, vol.174, no.4, s.44-48. ISSN 0021-8448.
20. SCHULZOVA, A. Cooperation of Europe union member states in uncovering of tax frauds. *Ekonomicky časopis*. 2005, vol.53, no.3, s.308-318. ISSN 0013-3035.

21. SVÁTKOVÁ, S. *Co nenajdete v zákoně o DPH*. Praha: VOX, 2002. ISBN 80-86324-21-4.
22. ŠIROKÝ, J. *Daňové teorie s praktickou aplikací*. Praha: Nakladatelství C.H. Beck, 2003. ISBN 80-7179-413-9.
23. ŠIROKÝ, J. *Daně v Evropské unii*. Praha: Linde, 2006. ISBN 80-7201-593-1.
24. VANČUROVÁ, A.; LÁCHOVÁ, L. *Daňový systém ČR 2006 aneb učebnice daňového práva*. Praha: VOX, 2006. ISBN 80-86324-60-5.
25. VOJTEK, I. Nový zákon o DPH – co čeká plátce daně od 1. května 2004. *Daně v podnikání aktuálně*. 2004a, č.3, s.1-5. ISSN 1214-6560.
26. VOJTEK, I. Třístranné obchody. *Daně v podnikání aktuálně*. 2004b, č.10, s.10-12. ISSN 1214-6560.
27. Daň z přidané hodnoty. In *BusinessInfo.cz* (online). Praha: CzechTrade, 1997-2008 [cit. 2008-01-11]. Dostupné z WWW:
<<http://www.businessinfo.cz/cz/rubrika/dan-z-pridane-hodnoty/1001635/>>.
28. Daňový únik. In *Sagit* (online). Ostrava: Sagit, c1996-2008 [cit. 2008-03-03]. Dostupné z WWW:
<http://www.sagit.cz/pages/lexikonheslatxt.asp?cd=74&typ=r&levelid=DA_109.HTM>
29. Informace o nových směrnících Rady v oblasti DPH. In *Česká daňová správa* (online). Praha: Ministerstvo financí České republiky, c2006 [cit. 2008-03-16]. Dostupné z Internetu: <http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/182_8594.html>.
30. Malé a střední firmy v EU. In *Euroskop.cz* (online). Praha: Vláda České republiky, c2006-2007 [cit. 2008-01-11]. Dostupné z WWW:
<<http://www.euroskop.cz/47714/119971/clanek/male-a-stredni-firmy-v-eu/eu-a-dph/>>.

31. Mezinárodní spolupráce v oblasti DPH. In *BusinessInfo.cz* (online). Praha: CzechTrade, 1997-2008 [cit. 2008-01-11]. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/dan-z-pridane-hodnoty/mezinarodni-spoluprace-v-oblasti-dph/1001635/43979/#dic>>.
32. Souhrnná hlášení – informace, podání, formuláře. In *Česká daňová správa* (online). Praha: Ministerstvo financí České republiky, c2006 [cit. 2008-03-15]. Dostupné z Internetu: <<http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/SID-3EA9846D-EBD87AEE/cds/xsl/156.html?year>>.
33. URL: <http://www.pwc.com/cz/cze/ins-sol/issues/2007ClaADPH_HK.html> [cit. 2008-01-11].

11. Přílohy

Příloha 1: Základní a snížené sazby DPH v zemích EU k 1. květnu 2007 v %

Příloha 2: Seznam dodávek zboží a služeb, které mohou být předmětem snížené sazby DPH

Příloha 3: Osvobozená plnění bez nárokem na odpočet daně

Příloha 4: Osvobozená plnění s nárokem na odpočet daně

Příloha 1: Základní a snížené sazby DPH v zemích EU k 1. květnu 2007 v %

Členský stát	Základní sazba	Snížené sazby
Belgie	21	6; 12
Bulharsko	20	7
Česká republika	19	9
Dánsko	25	-
Estonsko	18	5
Finsko	22	8; 17
Francie	19,6	2,1; 5,5
Irsko	21	4,8; 13,5
Itálie	20	4; 10
Kypr	15	5; 8
Litva	18	5; 9
Lotyšsko	18	5
Lucembursko	15	3; 6; 12
Maďarsko	20	5
Malta	18	5
Německo	19	7
Nizozemsko	19	6
Polsko	22	3; 7
Portugalsko	21	5; 12
Rakousko	20	10; 12
Rumunsko	19	9
Řecko	19	4,5; 9
Slovensko	19	10
Slovinsko	20	8,5
Španělsko	16	4; 7
Švédsko	25	6; 12
Velká Británie	17,5	5

Zdroj: Evropská komise, dostupné z <www.euroskop.cz>, celý odkaz viz použitá literatura zdroj č. 30

Příloha 2: Seznam dodávek zboží a služeb, které mohou být předmětem snížené sazby DPH

Kategorie	Popis
1.	Potraviny (zahrnuje nápoje, ale nezahrnuje alkoholické nápoje) pro spotřebu lidmi a zvířaty, živá zvířata, semena, rostliny a přísady k použití na přípravu jídla; výrobky obvykle používané jako doplněk
2.	Dodávky vody
3.	Farmaceutické produkty běžně používané pro léčení, předcházení nemocem a pro lékařské a veterinární účely včetně antikoncepčních výrobků a výrobků osobní hygieny
4.	Lékařské vybavení, pomoc a zařízení běžně používané ke zmírnění nebo léčení invalidity, pro výhradní osobní používání invalidity, se zahrnutím oprav takových výrobků, a dětské autosedačky
5.	Přeprava cestujících a jejich doprovodných zavazadel
6.	Dodávka knih včetně výpůjček v knihovnách (včetně brožur, letáků a podobných tištěných materiálů, dětských obrázkových a kreslených knížek, omalovánek, not tištěných či rukopisných, map a hydromap nebo podobných map), noviny a periodika, jiné než materiály plně nebo podstatně určené k reklamě
7.	Vstupné na představení, do divadel, cirkusů, na veletrhy, do zábavných parků, na koncerty, do muzeí, ZOO, kin, na výstavy a podobné kulturní události a zpřístupnění příjmu vysílaných služeb
8.	Služby spisovatelů, skladatelů a umělců nebo jejich odměny
9.	Dodávka, výstavba, renovace a přestavba bydlení, které je součástí sociální politiky
10.	Dodávky zboží nebo služeb normálně určených k použití při zemědělské výrobě, po vyloučení kapitálového zboží jako například stroje a budovy
11.	Ubytování v hotelích a podobných ubytovacích zařízeních se zahrnutím prázdninového ubytování a pronájem kempů a karavanových parků
12.	Vstupné na sportovní události
13.	Používání sportovních zařízení
14.	Dodávka zboží a služeb organizacemi uznávanými členskými státy jako

	charity a zabývajícími se sociální péčí nebo sociálním zabezpečením do té míry, do jaké nejsou tyto dodávky osvobozeny od daně v článku 13
15.	Služby poskytované pohřebními a kremačními ústavami, společně s dodávkou souvisejících výrobků
16.	Zajištění lékařské a dentální péče, stejně tak jako termální léčba do té míry, do jaké nejsou tyto dodávky osvobozeny od daně v článku 13
17.	Služby poskytované v souvislosti s úklidem ulic, svozem odpadu a zacházením s odpady, jiné, než poskytování těchto služeb osobami ve smyslu článku 4 (5)

Zdroj: (Brejcha Petr, 2006)

Příloha 3: Osvobozená plnění bez nároku na odpočet daně

Při splnění podmínek stanovených v § 52 až § 62 jsou od daně bez nároku na odpočet daně osvobozena tato plnění:

- a) poštovní služby (§ 52),
- b) rozhlasové a televizní vysílání (§ 53),
- c) finanční činnosti (§ 54),
- d) pojišťovací činnosti (§ 55),
- e) převod a nájem pozemků, staveb, bytů a nebytových prostor, nájem dalších zařízení (§ 56),
- f) výchova a vzdělávání (§ 57),
- g) zdravotnické služby a zboží (§ 58),
- h) sociální pomoc (§ 59),
- i) provozování loterií a jiných podobných her (§ 60), uvedených v ustanovení § 2 zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů,
- j) provozování loterií a jiných podobných her (§ 60),
- k) ostatní plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně (§ 61),
- l) dodání zboží, které bylo použito pro plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně, u zboží, u něhož nemá plátce nárok na odpočet daně (§ 62).

(Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, § 51)

Příloha 4: Osvobozená plnění s nárokem na odpočet daně

Od daně s nárokem na odpočet daně jsou osvobozena dále uvedená osvobozená plnění za podmínek stanovených v § 64 až § 71:

- a) dodání zboží do jiného členského státu (§ 64),
- b) pořízení zboží z jiného členského státu (§ 65),
- c) vývoz zboží (§ 66),
- d) poskytnutí služby do třetí země (§ 67),
- e) osvobození ve zvláštních předpisech (§ 68),
- f) přeprava a služby přímo vázané na dovoz a vývoz zboží (§ 69),
- g) přeprava osob (§ 70),
- h) dovoz zboží (§ 71).

(Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, § 63)